

AI og slægtsforskning

Per Hundevad Andersen

Agenda

- Hvordan fungerer AI-modeller
- Fakta og hallucinationer
- Transskribering af tekst
- AI og billeder
- AI og tekstgenerering
- AI som hjælpeværktøj
- Danskernes Historie Online
- Konklusioner

Hvor ligger gården Hundevad?

Assistant

Gården/området Hundevad ligger i Sønderjylland ved landsbyen Hundevad i Aabenraa Kommune.

Det ligger omtrent:

- ca. 10–15 km vest/nordvest for Aabenraa
- tæt på Hellevad og ikke så langt fra Rødekro
- i området mellem Aabenraa og Tinglev

Hvor ligger gården Hundevad?

Hvor ligger gården Hundevad?

Hvor ligger gården Hundevad?

Hvor ligger gården Hundevad?

Google Maps ▾

Der er primært to kendte steder, der forbindes med navnet "Gården Hundevad":

1. **Den historiske Gården Hundevad:** Historisk set lå gården Hundevad i landsbyen **Vonsbæk**, øst for Haderslev i Sønderjylland. Gården har en lang historie og blev i århundreder drevet som en kongelig frigård.
2. **Rønnehave på Samsø (med Hundevad-forbindelse):** Navnet bruges også i dag i forbindelse med en ferielejlighed på **Gården Rønnehave** ved kysten, ca. 1½ km fra Ballen på **Samsø**. Ejendommen, der udlejer lejligheden, benytter domænet `hundevad.dk`.

Sprogmodeller er baseret på sandsynligheder

hvor ligger paris?

◆ Paris er **hovedstaden i Frankrig** og ligger i den **nordlige del af landet** i regionen **Île-de-France**.

Den ligger ved floden **Seinen**, cirka 375 km opstrøms fra dens udmunding i Den Engelske Kanal.

Kunne du tænke dig at vide mere om, hvad der er interessant at se i Paris?

Sprogmodeller er baseret på sandsynligheder

Seinen er med sine 780 kilometer Frankrigs næstlængste flod efter Loire. Den udspringer nordvest for Dijon og passerer Troyes og Melun. Omkring midt på strækningen løber den gennem Paris for at passere Rouen på sin vej til udløbet i Den Engelske Kanal ved Le Havre.

Île-de-France er Pariserbassinets midte, og området ligger på en slette, der består af tertiære kalk-, mergel- og sandstensbjergarter. Området er gennemskåret af Seinen og dens bifloder. Der findes enkelte højere partier som Montmartre, der rager 129 meter op over sletten. Cirka

Autoritativ research

Helle Rau Hartmann

3 t. · 🧑

Jeg har ikke været synderligt imponeret over ChatGPT på det seneste. Men i DAG har den fået oprejsning og tilgivelse for et godt stykke tid! Jeg bad den om at finde ud af, hvordan min forfaders musketer-uniform i 4. Compagnie, Jyske Regiment, så ud, da han var musketer i Fredericia i perioden 1780'erne til slutningen af Napoleonskrigen. ChatGPT tænkte og researchede i adskillige arkiver i 2 minutter, og kom frem med en imponerende og meget struktureret, detaljeret beskrivelse af uniformerne, farverne, designet, udstyret, og forandringerne over tid i perioden. Helt fantastisk, og især, da jeg så bad den lave en tegning af hver af disse uniformer. Også af en våbenmester i Fyenske Infanteri-Regiment, som min forfader endte med at være. Jeg er en meget glad slægtsforsker i dag!

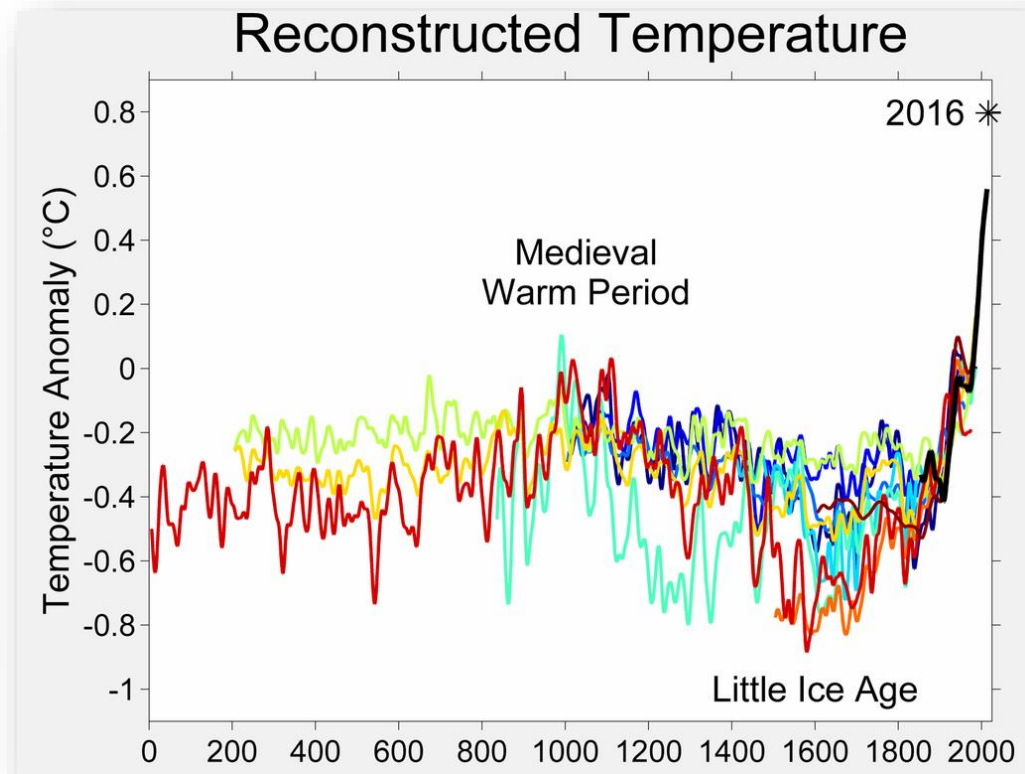
Autoritativ research

Jeanett Koors Stor bidragsyder

Ai siger:

Transport i Danmark i 1700-tallet var præget af is- og vandveje, hvor pramme og skibe var afgørende for handel og rejser, mens kyst- og vandtransport var påvirket af vejret og store ismængder under den lille istid, der krævede specielle isbåde til at krydse farvandene. Landtransport var baseret på heste og vognkørsel,

Hvor ligger gården Hundevad?

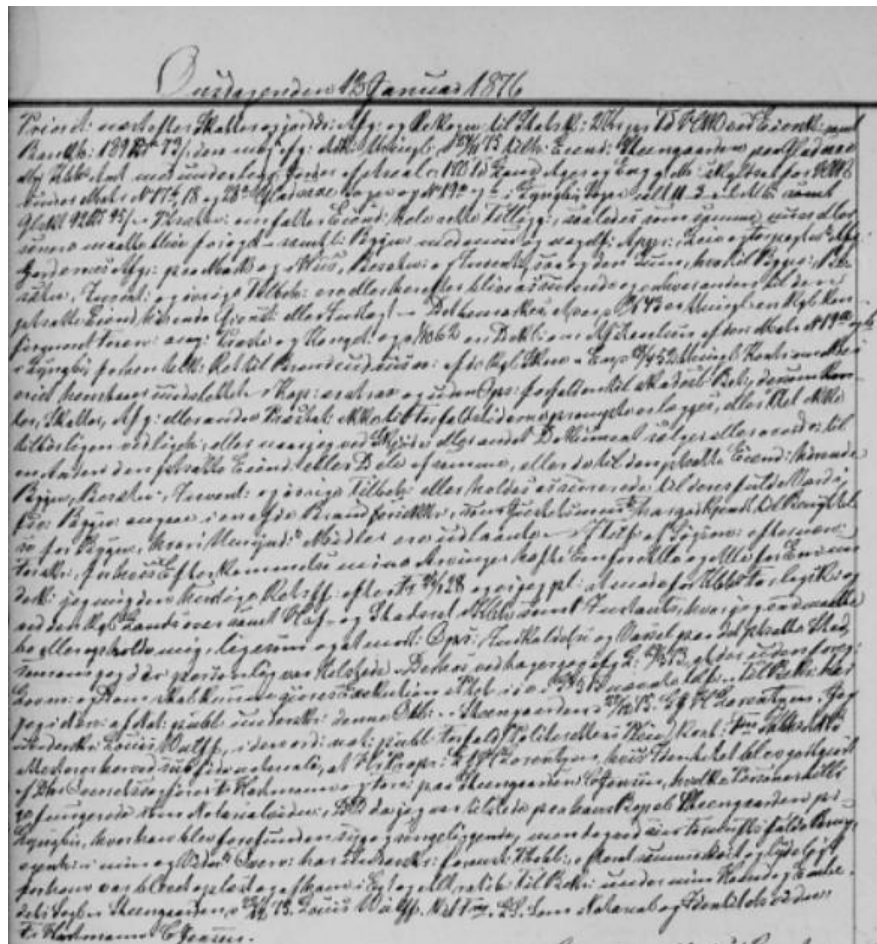
- Per: Hvor ligger gården Hundevad
- Al: Det ved jeg ikke – har ikke nogen ”gården Hundevad”
- Al: Så må jeg variere ordene – har jeg noget med ”gård” og ”Hunde”?
- Tekster:
 - ”Hellevad Hundesvømmehal, Ørslevvej 17, 6230 Rødebro”
 - ”På gården er ansat 1 fodermester. P.J. ejer og driver også ”Fredsmark”, Ørslevvej 17, 6230 Rødebro”
- Al: Sandsynligheden for, at dette er den rigtige gård er <1%, men det er bedste bud!

Autoritativ research

- AI kan ikke anvendes til autoritativ research (større udredninger)
- Men det kan give input til, hvor du kan lede
- Tjek altid referencerne
- AI er et hjælpeværktøj

Transskribering af tekst

Transskription (uforstyrret, original form):

Onsdag den 15 Juni 1876.

For Retten mødte **Peder Jørgensen**, Boelsmand af **Holbæk Sogn**, og forklarede:

At han den **15de Marts 1870** har erhvervet den ham tilhørende **Ejendom Matr. Nr. 12b**, beliggende i **Holbæk Mark**, ved Skjøde af samme Dato udstedt af **Jens Olsen**, da boende i **Nykjøbing**, hvilken Ejendom derefter er bleven ham behørigen **tinglæst** den **28de April** samme Aar.

For bemeldte Ejendom har han betalt den ved Skjødet nævnte **Kjøbesum**, nemlig **1100 Rigsdaler**, hvilke ere blevne betalte således: Med **600 Rigsdaler** i rede Penge, og med **500 Rigsdaler**, hvorom egen **Obligation** af nærværende Dato er udstedt, alt efter **Aftale**.

Han begjærer herefter Skjødet **tinglæst** og indført i **Tingbogen**.

Onsdag den 15 Januar 1876

Tingl. over Skjøde efter Skattelovgivning til Ole Olsen af Holbæk Sogn for 1500 Rdlr. der Ejendommen Matr. No. 189b & 73, den under Byen Holbæk samt under Løgstedes opskrevne No. 110 B Land liggende. Eiendommen bestaar efter Matriklens Register af 18 Tdr. 2 Skp. 1 Fdk. Hartkorn, som nu tinglyses og gjelder til Hartkorn No. 110 B

Transskription:

Onsdag den 15 Januar 1876.

Tinglyst over Skjøde efter Skattelovgivning til Ole Olsen af Holbæk Sogn for 1500 Rdlr. der Ejendommen Matr. No. 189b & 73, den under Byen Holbæk samt under Løgstedes opskrevne No. 110 B Land liggende. Eiendommen bestaar efter Matriklens Register af 18 Tdr. 2 Skp. 1 Fdk. Hartkorn, som nu tinglyses og gjelder til Hartkorn No. 110 B

[...]

Insdagenden 18 Januar 1876

Prioret næstefters Skatter og jondr: Afg. og Rekogn. til Statsk: r Td Vver Eientten
Banddk: 189 Kd 73/1 den mej efg: Adk Ungl d 24/11 75 til End: Steengaarden paa Gladna
Md Kbb Amt med mederligg forder af Areal: 170 T La Ager og Eng g skyldse
for 8Kr i 2 Alb samt Vinder MMatr N 175, 18 og 1 fladaaae ag 6 Lyngbistogn.

Insdagenden 18 Januar 1876

Prioret næstefters Skatter og jondr: Afg. og Rekogn. til Statsk: r Td Vver Eientten

Banddk: 189 Kd 73/1 den mej efg: Adk Ungl d 24/11 75 til End: Steengaarden paa Gladna

Md Kbb Amt med mederligg forder af Areal : 170 T La Ager og Eng g skyldse

for 8Kr i 2 Alb samt Vinder MMatr N 175, 18 og 1 fladaaae ag 6 Lyngbistogn.

Modernisering af tekst

- Artus var ien koningh aff engeland
Han wand rom met swerd oc brand
han var keyszer ther met ere Och
frelsedh engeland aff høghe kiere
Aff then skath ther romere gjorde
War jngen ther hanwm krewe tordhe
Annen var karl magnus koning aff
frandsz Thet wil iec seye eder til
sandsz Mod hieden mend for kristen
ath stride War jngen frommere i the
tide
- Arthur var en konge af England.
Han rejste omkring med sværd og
ild. Han var kejser med stor ære og
frelste England fra hårde byrder, fra
den skat som romerne havde
pålagt. Der var ingen der turde
modsatte sig ham. En anden var
Karl Magnus, konge af Frankrig —
det vil jeg sige jer helt sandt: Mod
hedenske mænd kæmpede han for
kristendommen. Ingen var mere
tapper i den tid.

Transskribering af tekst

- Brug ikke AI til transskribering af tekst
- Brug i stedet Transskribus
- Brug fx AI til at gøre sproget forståeligt – modernisere sproget

AI og billeder - manipulation

AI og billeder - manipulation

Falske billeder

Image posted on Facebook by @Ancient History Explorers

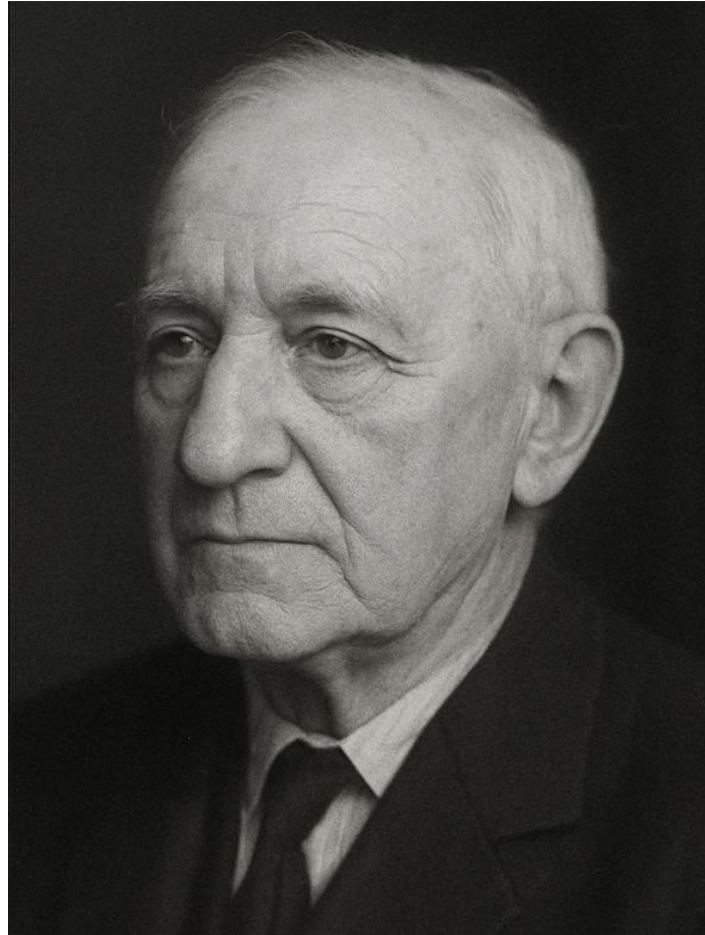
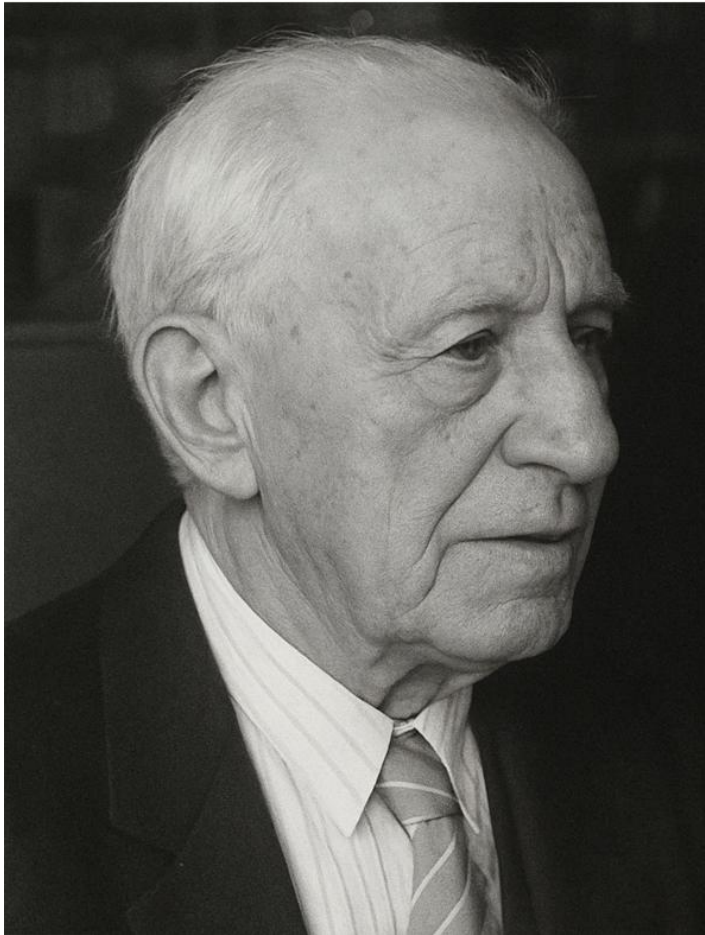
Falsk eller virkelighed?

Sammenligning af to personer

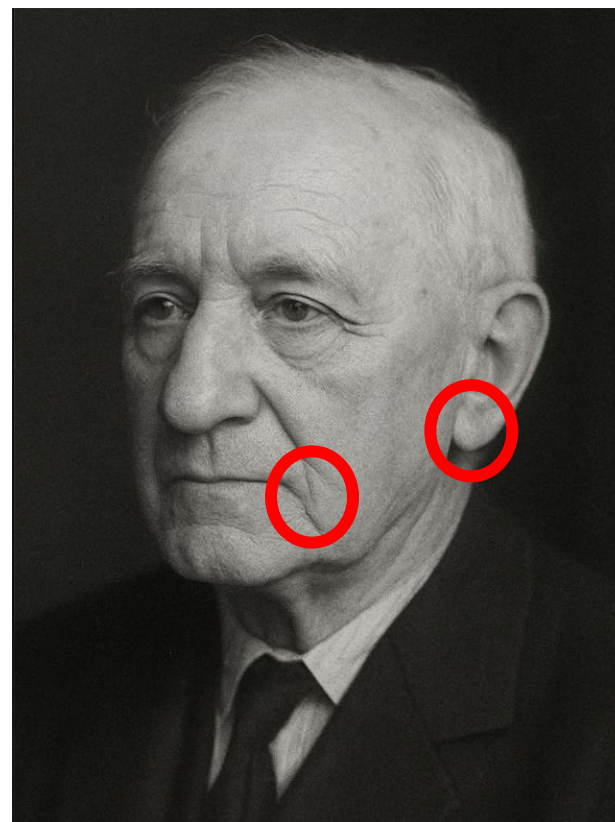

Sammenligning af to personer

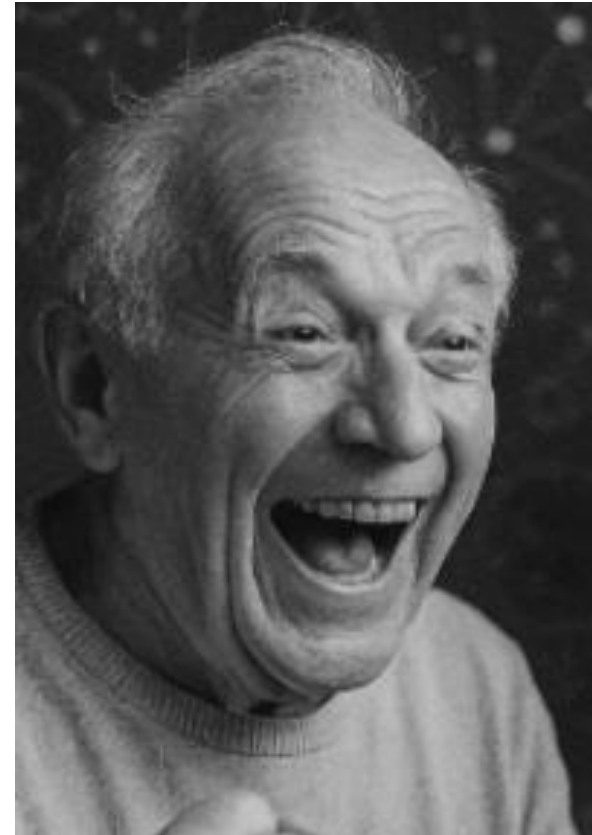
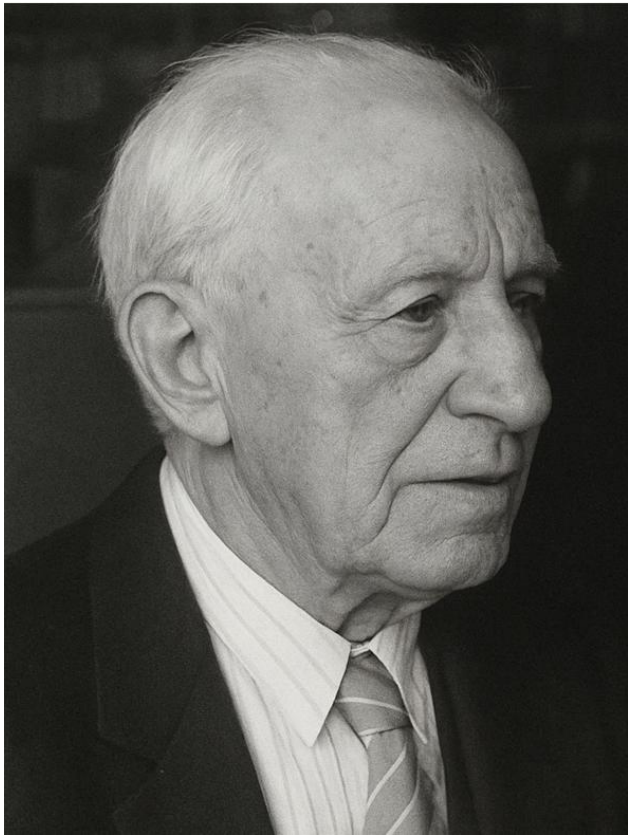
ChatGPT-5

Tilføjelse af detaljer

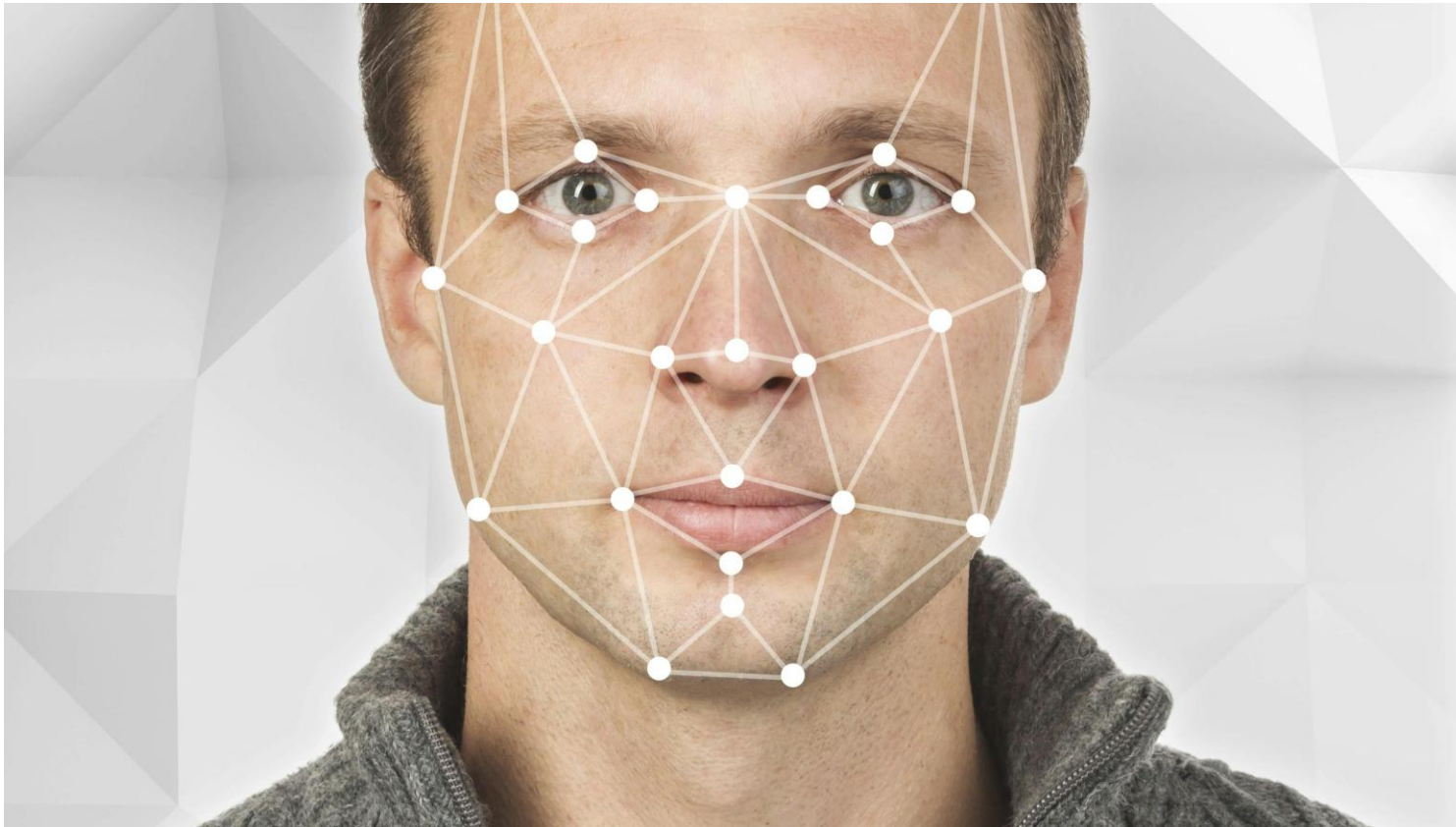
ChatGPT-5

Hvordan AI danner billeder

ChatGPT-5

Ansigtsgenkendelse – kendt teknologi

AI-værktøj til sammenligning

<https://facecomparison.toolpie.com/>

Face similarity ratio: **94%**, Two photos **is** the same person

AI-værktøj til sammenligning

<https://facecomparison.toolpie.com/>

Face similarity ratio: **78%**, Two photos **is not** the same person

AI og billeder

- Pas på med AI-genererede billeder
- Alt efter smag kan man forbedre ældre billeder med AI
- Ansigtsgenkendelse kan være muligt i forhold til en database med billeder
- Ansigtssammenligning er muligt med forbehold

- Brug AI som et hjælpeværktøj

Sprogmodeller er gode til sprog!

Der findes dage,
der ikke bare er dage,
men milepæle —
små universer af betydning.

I dag er sådan en dag.

Et år er gået, og du står her igen:
rigere på erfaring,
fyldt med flere minder,
og stadig med plads i hjertet
til nye drømme.

København er Danmarks hovedstad og en by fuld af kontraster.

Her mødes historiske slotte, gamle brosten og farverige bygninger med moderne arkitektur, cykelkultur og livlige kaffebarer. Byen summer af kreativitet og hygge, og langs havnen kan man både bade, spise street food og nyde udsigten over vandet. København er en by, der føles stor — men stadig tæt, personlig og imødekommende.

Sprogmodeller er ikke kreative

Opgrader din garderobe med kvalitetshængere!

Vores tøjbøjler holder dine skjorter skarpe, dine jakker formfulde og din garderobe organiseret.

- ✓ Slidstærke materialer
- ✓ Elegant design
- ✓ Passer til alle typer tøj

Småt valg – stor forskel.

📌 Version 1: Kort og enkel

Hold styr på garderoben med stil.

Vores tøjbøjler skaber orden, beskytter dit tøj og giver dit skab et elegant udtryk.

- 👛 Perfekt til skjorter
- 👗 Perfekt til kjoler
- 🧥 Perfekt til overtøj

– Én bøjle, uendelige muligheder.

Solens første stråler gled sagte hen over byens tage, som om de med forsigtighed ville vække verden, der endnu drømte. I en lille gade, hvor brostenene stadig var kølige efter nattens stille mørke, lå et hus, der ikke var større end en kiste, men som rummede flere hemmeligheder, end nogen kunne tælle. For i dette hus boede en gammel urmager.

Han var en lille, spinkel mand med øjne, der glimtede som urværkets hjul, når lyset ramte dem. Hele sit liv havde han brugt på at måle tiden, justere den, rette den til — og dog havde han aldrig helt forstået den. For tiden, tænkte han ofte, var som en fugl: man kunne se den flyve forbi, høre dens vinger, men aldrig helt fange den.

På hylden bag ham stod ure af alle slags: store, der dundrede som havets bølger, når de slog, og små, der hviskede hvert sekund, som om de var bange for at forstyrre nogen. Men midt iblandt dem stod ét særligt ur — et gammelt, støvet lommeur, hvis guldsvær var falmet som en gammel drøm.

Dette ur havde han aldrig kunnet åbne.

Realitet og fiktion

DR

<https://www.dr.dk> > Nyheder > Kultur

AI-musiker på stor radioliste for første gang

3. nov. 2025 — Xania Monet er en populær AI-musiker med millioner af lyttere - men hun findes ikke i virkeligheden. Succesen vækker bekymring på branchens ...

anskernes Historie Online

ske Slægtsforskeres Bibliotek

AI og tekstgenerering

- AI er excellent til at skabe tekster
- Men husk, at AI ikke er kreativ – den arbejder ud fra bestemte modeller og ordvalg
- Du må selv tage stilling til, hvor meget kunstig virkelighed, vi ønsker at skabe!
- Og pas på med ophavsret

Gør et foto skarpere

Fakta med kilder

er kirkebøgerne for longelse sogn brændt

Ja — det ser ud til, at Longelse Sogn på øen Langeland har været ramt af brand i præstegården, hvilket har påvirket kirkebøgerne. Her er hvad jeg fandt:

✓ Hvad kilderne siger

- Det fremgår at præstegården (>"Pgd."<) brændte 6. december 1862. [forum.slaegt.dk +3](#)
- Som konsekvens er det angivet, at kirkebøgerne fra før 1813 for sognet ikke fuldt bevarede eller mangler. [forum.slaegt.dk +2](#)
- På hjemmesiden for Fynske kirkebøger står det, at "sogne, hvor kirkebogen er brændt i løbet af 1800-tallet" tæller blandt andre Longelse. [fynhistorie.dk](#)

Automatiseringer

lav et program, der kan sortere filer

Ja da! 😊

Her er et simpelt **Python-program**, der kan sortere filer i en mappe efter filtype (endelse) ved at flytte dem i undermapper.

Det sorterer fx:

- `billede.jpg` → `billeder/JPG/billede.jpg` (alt efter din logik)
- `dokument.pdf` → `dokumenter/PDF/dokument.pdf`

(jeg laver det generisk: én mappe per filendelse)

Automatiseringer

Lav en ugeplan der hjælper mig lære Python på 30 dage

Selvfølgelig — her får du en **30-dages læringsplan**, opdelt i **4 uger**, så du kan lære Python trin for trin uden at blive overvældet.

Planen er bygget efter princippet:

👉 **Lær → Øv → Anvend på et mini-projekt hver uge.**

Du behøver kun ca. **30–60 minutter om dagen.**

Skabeloner

lav skabelon til interview om en persons historie

Her er en fleksibel og brugervenlig **interviewskabelon**, som kan bruges til fx biografier, familiehistorie, portrætartikler eller dokumentation af en persons liv.

Interviewskabelon: En Persons Livshistorie

1. Intro og opvarmning

- Kan du starte med at fortælle dit navn og hvor du er fra?
- Hvornår og hvor blev du født?
- Hvordan vil du beskrive dig selv med tre ord?

2. Barndom og familien

- Hvordan var din barndom?

Vurderinger

✓ Hvis du mener "Legacy Family Tree" (slægtsforskningsprogram)

Her er nogle af fordelene ved det program:

- Det er **meget brugt i Danmark** blandt slægtsforskere, hvilket betyder god dokumentation og fællesskab omkring brugen. [slægt.dk +1](#)
- Der findes en gratis version ("gratis udgave") som gør det lavt-risiko at komme i gang. [slægt.dk +1](#)
- Programmet understøtter import og eksport af standardformater som GEDCOM, hvilket gør det nemmere at flytte eller dele dine data. [slægt.dk +1](#)
- Der er gode udskrifts- og kopieringsfunktioner (ifølge brugerressourcer) i programmet. [slægt.dk](#)

Vejledninger

hvor findes en vejledning til slægtsprogrammet Brothers Keeper

Hvis du leder efter en vejledning til Brother's Keeper (slægtsprogrammet), så er her gode steder at finde den:

Vejledninger og manualer

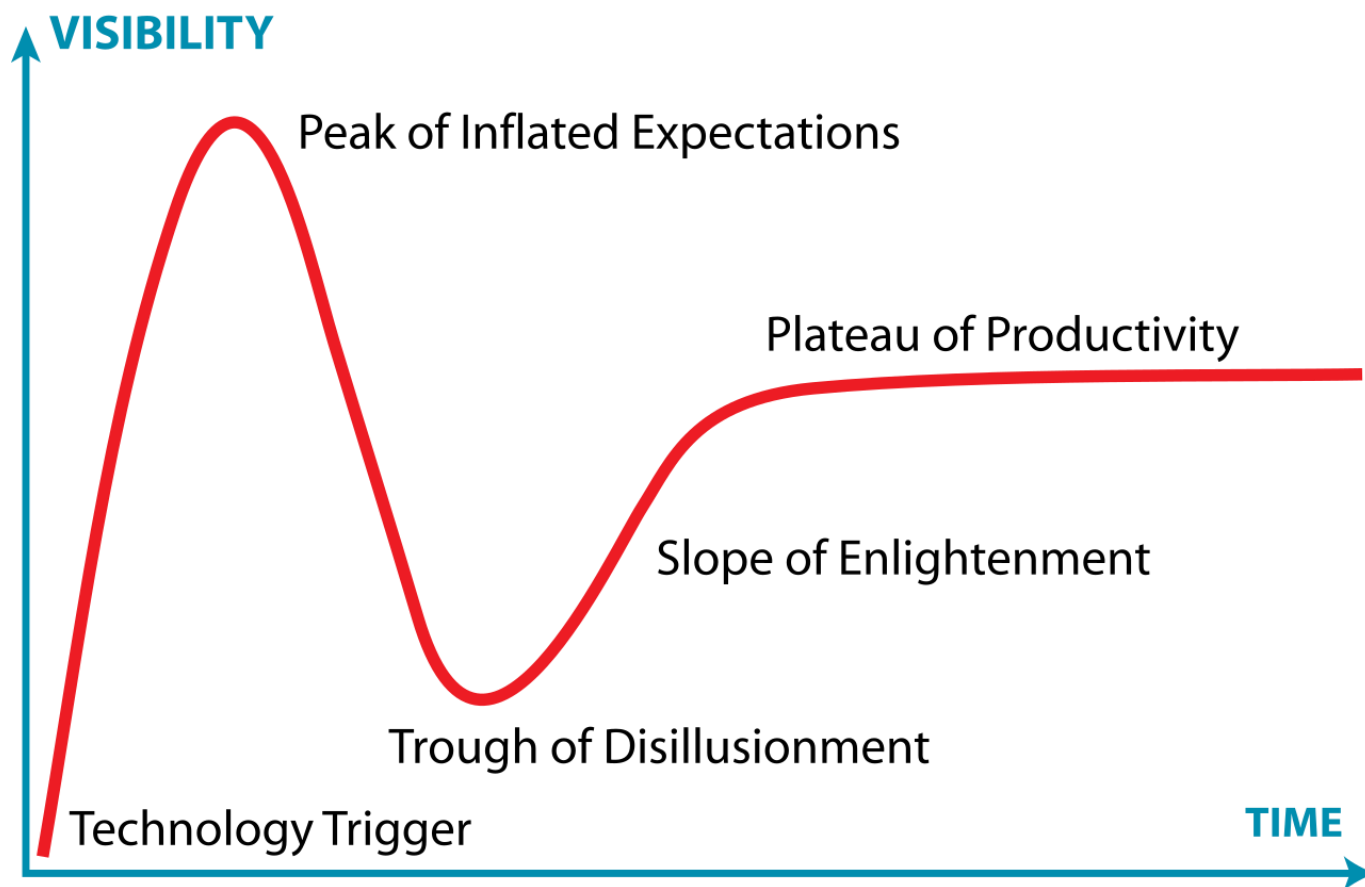
- Du kan hente en **dansk manual** (over 230 sider, A5-format og med billeder) her: [Dansk manual for Brother's Keeper] [brotherskeeper.dk +1](#)
- På programmets danske hjemmeside er der en sektion med vejledninger og download: "Vejledning ved download / Vejledning ved Windows Vista etc." [brotherskeeper.dk](#)
- Manualen online (via dansk side): "BK6-manual – Brother's Keeper" med gennemgang af programmet. [brotherskeeper.dk](#)

AI som hjælpeværktøj

- AI er din tjener – ikke din herre!
- God til at hjælpe med værktøjer, vurderinger, skabeloner osv.

AI-boblen

DHO og semantisk søgning

Semantisk søgning

Test vores nye
semantiske søgning i
besættelsestiden
(AI-baseret)

Tryk her

Hvad kan AI – og hvad kan AI ikke ...

- En god hjælper
- Kan formulere og omformulere tekster
- Kan genkende fotos på basis af referencesamling
- Ikke til research – alt skal kontrolleres i mindste detalje!
- Ikke til transskribering
- Ikke til fotos uden omfattende referencesamling

Men nogle gange er AI nu god nok 😊

Digitale portaler og biblioteker

- [danmarkshistorien.dk](#): En digital portal, der indeholder forskningsbaseret viden om Danmarks historie fra oldtiden til i dag, udarbejdet af historikere fra Aarhus Universitet.
- [historiskatlas.dk](#): En platform, hvor museer, arkiver og biblioteker formidler lokalhistorisk viden ved hjælp af historiske kort, og hvor borgernes private viden kan deles.
- [Danskernes Historie Online](#): Drives af «Danske Slægtsforskere» og har digitaliseret over 44.000 titler om lokal-, personal- og slægtsforskning.

Online-udgivelser

- [Danskernes Historie Publish](#): Et online-forlag, der tilbyder gratis udgivelse af nye bøger om lokal- og personalhistorie, som efterfølgende kan downloades gratis.
- [historiske tidsskrifter](#): Faglige tidsskrifter som [Tidsskrift for Søværnen](#) og «Sorøner-bladet» formidler viden inden for deres specifikke områder.